

**STICHTING
BEHOUD
DIERENWERELD
VELUWE**

Officieel orgaan van de STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE

Inhoud:

Voorwoord van de voorzitter	blz.	1
Tentoonstelling acaciahal 1986		2
Tentoonstelling acaciahal 1987		3
Oproepen		4
Verslag van een wildspeurtocht		4
Veluwse sagen		6
Amfibieën op de Veluwe		8
Jaarprogramma		10
Mededelingen		12
Winkelartikelen		13
Werving nieuwe donateurs		14

tekeningen: Henk Bonekamp
voorplaat : steenmarter

De mens is het intelligentste van alle dieren en het meest dwaze
namens de dieren
Diogenes (412 - 323 v. Chr.)

Het voortbestaan van de diersoorten op aarde is afhankelijk van de gevoelige balans van de natuur.

Tot nu toe hebben vele dieren de inbreuk van de mens op hun bestaan overleefd. Maar wanneer wij niet leren de dieren op hun juiste waarde te schatten en een plaats op deze aarde voor hen zeker te stellen, bestaat het gevaar dat wij de rijke en kleurrijke wereld ontdoen van vele bewoners.

Wij hopen en geloven dan ook dat u samen met ons ons enthousiasme voor de dierenwereld in al zijn vormen kunt delen.

Het is mij een groot genoegen om u kennis te laten maken met het eerste blad dat door de STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE is uitgegeven. Wij hebben als nieuwe Stichting een heel bewogen jaar achter de rug. Een jaar van keihard werken, een jaar van spanning, zou het allemaal wel zo lopen zoals we ons dat voorgesteld hadden?

Als we terugblikken kan zonder meer gesteld worden dat dit eerste jaar in alle opzichten een succesjaar is geworden. Binnen enkele maanden mochten we al zo'n 70 donateurs verwelkomen. Onze tentoonstelling in de acaciahal is eveneens een groot succes geworden. Ongeveer 25.000 bezoekers hebben kennis kunnen maken met de Stichting en in het bijzonder met de Veluwse flora en fauna. Veel dank zijn we verschuldigd aan het Natuurhistorisch Museum te Leiden. Dankzij een zeer royaal gebaar mogen we ons nu eigenaar noemen van een tiental vitrines en een twintigtal fotopanelen. Ook de fotografen Heins, Remelink en Winterink zijn we zeer erkentelijk voor het in zo'n korte tijd samenstellen van een nieuwe dia-serie met geluid. Helaas was de presentatie hiervan niet optimaal, maar je moet nu eenmaal roeien met de riemen die je hebt. Maar als alles goed gaat bezitten we volgend jaar een prachtige dia-projector, zodat we dan de serie heel wat beter en vooral ook groter aan het publiek kunnen presenteren.

Ook hebben we dit jaar een begin gemaakt met een samenwerking met de Gemeente Apeldoorn. We hopen deze samenwerking in de komende jaren verder uit te breiden, zodat we ook in de toekomst in dat opzicht optimaal kunnen functioneren.

Uiteraard zijn we ook veel mensen dankbaar die zoveel vertrouwen in ons hadden, dat zij ons een lening wilden verstrekken, zodat de Stichting in financieel opzicht van de grond kon komen. Gelukkig kon deze lening binnen drie maanden weer worden afgelost. Een geweldige steun, want zonder hen hadden we het niet kunnen redden.

In de doelstellingen is nadrukkelijk opgenomen dat er ook daadwerkelijk de helpende hand zal worden toegestoken om onze Veluwe te behouden. Daarom is het fijn dat een groep enthousiaste mensen eenmaal in de maand allerlei boswerkzaamheden uitvoeren, met behulp van de beheerder van het terrein.

Als we zo met elkaar bezig zijn door aan een zo'n breed mogelijk publiek voorlichting te geven omtrent de Veluwe en gezamenlijk in staat zijn om ook daadwerkelijk wat te doen, denk ik persoonlijk dat we de goede weg inslaan.

Ik spreek dan ook de wens uit dat nog vele mensen ons willen steunen, niet alleen door het worden van donateur, maar ook door daadwerkelijk bezig te zijn in onze Veluwse bossen.

Wat de toekomst betreft hopen we de krachten van alle natuurverenigingen en stichtingen te kunnen bundelen om ons gezamenlijk adequaat op te stellen voor het behoud van de Veluwse flora en fauna.

de Voorzitter.

TENTOONSTELLING ACACIAHAL 1986

Deze tentoonstelling is letterlijk en figuurlijk uit de grond "gestampt". Omdat de statuten eerst op 4 juni 1986 werden gepasseerd, konden er voor deze datum geen vaste afspraken gemaakt worden. Uiteraard waren er al wel verschillende opties genomen. Er was contact geweest met het Natuurhistorisch Museum in Leiden en de provincie Gelderland, welke beiden hun medewerking toezegden.

Na 4 juni konden we dus pas echt aan de slag en na enige weken hard werken (voornamelijk in de avonduren en zaterdag) konden we op 28 juni 1986 de deuren voor het publiek openen.

En het publiek kwam. In grote getalen. Zoals u reeds heeft kunnen lezen: ongeveer 25.000 mensen hebben de acaciahal bezocht. Tegelijkertijd met onze tentoonstelling opende het "LUMIDO" zijn poorten. Voor degene onder u die nog niet weten wat Lumido is, het volgende.

Lumido is een fantastisch klank - en lichtspel in en om de grote vijver van het park Berg en Bos, waarbij vele fontein min of meer op de maat van romantische muziek "dansen", en tevens diverse lichteffecten te zien zijn. Op verzoek van de directie van Lumido is de tentoonstelling ook diverse avonden geopend geweest, waarbij het publiek gratis toegang had. Uiteraard ontvingen wij hiervoor van Lumido een tegemoetkoming.

Dankzij de medewerking van diverse mensen en instanties, die we hieronder nog even noemen, is 1986 een succesvol jaar geworden.

Natuurhistorisch Museum te Leiden;
Provincie Gelderland;
Gemeente Apeldoorn;

P. Heins, natuurfotograaf;
D. Remelink, natuurfotograaf;
Th. Winterink, natuurfotograaf;
H. Bonekamp, natuurschilder;
W. Fiets, diverse opgezette dieren en schedels.

TENTOONSTELLING ACACIAHAL 1987

Ook voor dit jaar is de Stichting weer van plan een grote tentoonstelling in het prachtige natuurpark Berg en Bos van de gemeente Apeldoorn te organiseren. Door de langere voorbereidingstijd die we dit jaar hebben zal deze nog meer in het teken staan van de Veluwe fauna.

Dit jaar zullen we als hoofdthema hebben: DE MARTERACHTIGEN OP DE VELUWE. Dat zijn de das, de boomarter, de bunzing, de wezel en het hermelijn. Naast de opgezette exemplaren in de vitrines zal er duidelijke informatie over deze dieren gegeven worden.

Verder komen er drie !!! diorama's met wild wat er op de Veluwe nog voorkomt, een wand met geweien van edelhert, damhert, ree, natuurfotografie enz.

In de aldaar aanwezige winkel kunt u allerhande artikelen kopen, donateurs met 10 % korting.

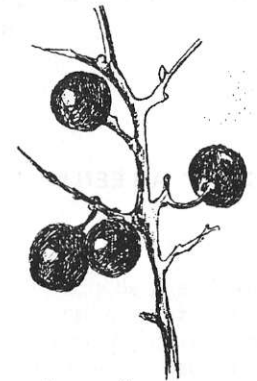
Deze zomer zullen we in samenwerking met Lumido gedurende de maanden juli en augustus elke avond gratis open zijn. Op deze manier hopen we nog meer mensen te trekken dan het afgelopen jaar.

De openingstijden zijn van 27 juni t/m 30 augustus dagelijks van 10.00 uur tot 17.00 uur en van 19.00 uur tot 23.30 uur.

Donateurs hebben altijd gratis toegang met een introducee.

De toegangsprijs voor het park Berg en Bos bedraagt f 1,25 voor volwassenen en f 0,75 voor kinderen.

elzehaan

sleedoorn

OPROEPEN

1. Zoals u ongetwijfeld weet brengt het organiseren van al onze activiteiten veel werk met zich mee. Ook het aantrekken van vrijwilligers om de tentoonstelling gedurende ongeveer 60 dagen te bemannen (of bevrouwen) brengt de nodige problemen met zich mee.
Hierbij doen wij dan ook een dringend beroep op u om als u over enige vrije tijd beschikt en u zich nuttig wilt maken voor het natuurbehoud op de Veluwe, zich beschikbaar te stellen.
Bij de voorbereidingen zijn altijd mensen nodig (timmeren, schilderen, vervoeren van spullen, opbouwen van de tentoonstelling). Het bemannen gebeurt in onderling overleg en houdt in winkelverkoop en het beantwoorden van vragen alsmede surveillance in de tentoonstellingsruimte.
Aanmeldingen en informatie bij het secretariaat.
2. Ongetwijfeld zal het u eveneens bekend zijn dat het zitting nemen in het bestuur van een vereniging of stichting niet altijd even populair is. Maar als u onze doelstellingen gelezen heeft (of nu gaat lezen) zal deze drempel voor u ongetwijfeld weggehaald zijn. Er zijn nog enkele bestuursleden nodig.
U voelt zich aangesproken? Pak dan de telefoon en bel het secretariaat.
3. Werken op de Veluwe is een van onze doelstellingen. Eenmaal in de maand werken wij in het Vierhouterbos onder leiding van de beheerder. Wilt u ook daadwerkelijk betrokken zijn bij het behoud van de Veluwe, geef u dan op als vrijwilliger bij het secretariaat.

VERSLAG VAN EEN WILDSPEURTOCHT

Een week lang elke dag regen. Zaterdagmorgen zal er een wildspeurtocht op de fiets gehouden worden in een wildrijk gebied. Doorgaan? Natuurlijk, onze excursies gaan altijd door. En de weergoden waren ons gunstig gezind, want op deze zaterdagmorgen is er tot aan de middag geen drup regen gevallen.. Op de fiets gaan we het bos in en reeds na enige honderden meters treffen we het eerste wild aan: Damherten, een roedel van 5 stuks. In het wild is deze hertensoort zeer schuw en ze gaan er dan ook rap vandoor. Via allerlei grotere en kleinere en soms (bijna) onbegaanbare bospaden trekken we geruime tijd verder. Dan opeens: over een heuveltje is een bruin-rode rug zichtbaar. Zeer voorzichtig stoppen we en wachten rustig af. Na enige tijd zien we dat deze rug blijkt toe te behoren aan een heus edelhert, in gezelschap van een roedeltje kaalwild (vrouwelijke edelherten).

Enige verbazing, want achter in augustus al een hert bij het kaalwild? En het is toch beslist geen 1 - of 2 jarig hert!
Na enige tijd kreeg het gezelschap toch lucht van ons en hield het voor gezien. Later zagen we, gezeten in een lekker zonnetje, een verontrust edelhert een grote vlakke oversteken. Bijna op het eind van de tocht grote schrik: een groot wild zwijn had ook heerlijk liggen zonnen, maar wel pal naast het pad waar wij overkwamen. We zagen hem pas toen hij een paar meter voor ons opsprong.
Al met al een geslaagde tocht.
Speciaal voor onze donateurs organiseren wij deze tochten. Doe mee en geef u op !!.

VELUWE SAGEN

De groote en de kleine hul.

In den tijd , toen er nog reuzen in deze streken huisden, gebeurde het, dat de reus van Uddel, die bij het Uunnilo) 1 woonde, op een nacht wakker schrikte van een hevigen donderslag, gevolgd door een ontzettend gekraak.

Thunar) 2, de geweldige Dondergod en ergste vijand van het reuzengeslacht, kwam daar met oorverdovend geweld voorbij gereden. Het gerommel hield nog een oogenblik aan, maar verwijderde zich, en toen de reus verder niets meer hoorde, begreep hij, dat Thunar slechts voorbij gereden was, op weg naar eene andere streek. Weldra sliep hij dan ook weer even vast als te voren.

Des anderen daags bemerkte hij evenwel, dat zijn bakoven, die een honderd pas van zijne woning stond, door den Dondergod in het voorbijrijden met een mokerslag verbrijzeld was. De groote oven lag geheel in puin.

De reus ontstak in hevigen toorn tegen den Donderaar en bulderde zoo geweldig, dat zijn vrouw uit 't huis kwam loopen om te zien wat er gaande was.

Zij bekeken samen den puinhoop en de vrouw jammerde, dat zij juist den volgende dag brood moest bakken.

- Ja, zuchtte de reus, 't is onmogelijk, in een dag den oven weer op te bouwen.
- Weet je wat je doet, zeide de vrouw, stap naar onzen buurman op de Hardenberg en vraag hem of we morgen in zijn oven mogen bakken.
- Ja, dat is goed, antwoordde de reus, die bij ondervinding wist, dat zijn vrouw in de meeste gevallen meer verstand had dan hij. En zoo stapte hij maar dadelijk naar Elspeet, waar een andere reus op den Hardenberg woonde. De beide reuzen waren zeer goed bevriend met elkaar, en toen de reus van Uddel aan den reus van Elspeet zijn nood geklaagd had, zeide deze:
  - Wel natuurlijk, breng je brood maar hier, het treft goed. Ik moet morgen ook bakken en mijn oven is groot genoeg voor ons beiden.
  - Dan zal ik 't brandhout halen, sprak de Uddelsche reus.

Nadat ze beiden hun hart nog eens in verwenschingen en bedreigingen tegen den machtigen Dondergod hadden uitgestort, stapte de Uddelse reus naar het forest om brandhout te halen. Daar zocht hij eenige flinke denneboomen uit, rukte hen uit den grond, en de avond was reeds dalende, toen hij met een grooten bos zware dennen, welke hij met een jonge berkelaar bijeengebonden had, op den Hardenberg terugkwam.

De Elspeetsche reus en diens vrouw ontvingen hem gastvrij en nodigden hem uit, aan den haard bij te schuiven om de pap te eten, die in een kolossalen pot boven het vuur te dampen en te pruttelen hing.

Na den maaltijd, terwijl de vrouw met een eikenstruik den pot omveegde, bleven de beide reuzen nog wat samen praten en dronken vele malen op het welslagen van het baksel.

Zoo dronken ze meer mee) 3 dan voor dit welslagen en een goede nachtrust noodzakelijk was.

Toen de Uddelsche reus eindelijk opstond om naar huis te gaan, beloofde hij zijn vriend, te zorgen den anderen ochtend om zes uur met zijn brooden te komen.

Of het kwam van de meede of van vermoedheid, hij sliep dien nacht verbazend vast en snurkte zoo geweldig, dat men het zeven mijlen in het rond kon horen.

De zon keek al over de hunneschans, toen de Uddelsche reus wakker werd en met ontzetting bedacht, dat hij om zes uur met zijn brood in Elspeet moest zijn. Hij smeedt zijn vrouw de bedstee uit en schreeuwde haar toe:

- Maak als de deksel de brooden klaar, want ik geloof dat het al laat is. De vrouw ijelde naar den trog en kneedde de brooden, terwijl haar man buiten ging kijken, of de rook al opsteeg uit den oven van den buurman. Daar hoorde hij tot zijn schrik dat men op den Hardenberg den trog reeds uitschraapte.

Dadelijk ging hij naar binnen, pakte vlug de brooden op een plank, en liep zoo snel hij loopen kon dwars over de hei naar Elspeet. In zijn haast kreeg hij de klompen vol zand, wat hem zeer hinderlijk was bij het gaan.

Zoo ongeveer halverwegen tusschen Uddel en Elspeet bleef hij even staan, om het zand uit de klompen te schudden. Eerst den rechterklomp, daar zat het meeste in, en toen den linker. Er was niet veel wind, zoodat het zand daar bleef liggen.

Het ligt er nog. Tot op den huidigen dag kan men daar halverwegen tusschen Uddel en Elspeet twee heuvels zien, waar de hei nu overheen gegroeid is. Die heuvels noemt men de Groote - en de Kleine Hul) 4. De reus kwam nog net op tijd bij zijn buurman, die al te wachten stond om den oven te sluiten.

) 1 Uunnilo - Uunnibosch, is de naam van het woud dat vroeger stond op de uitgestrekte heidevelden waarin het Uddeler - en Bleekemeer liggen - is in 1222 door brand vernield.

) 2 Thunar - oud saksische naam van den Dondergod.

) 3 Mee - een uit honig bereide drank.

) 4 Hul - heuvel

Uit: Veluwsche sagen, door Gust. van de Wall Perne.

AMFIBIEËNLEVEN OP DE VELUWE

door Harry Voss en Gerard Ellenbroek.

Nog steeds vormt de Veluwe een gebied rijk aan natuurschoon. Hoewel dit deel van Gelderland, als een van de grootste aaneengesloten natuurgebieden van West-Europa, zorgvuldige bescherming zou verdienen hebben de verkeerstechnische ontwikkelingen in de afgelopen decennia de structuur van het landschap danig aangetast. Door de aanleg van de E-8 in de zestiger jaren werd het uitgestrekte bos- en heidegebied op de Veluwe reeds in een noordelijke en een zuidelijke helft verdeeld. Op dit moment wordt de zuidelijke helft opnieuw in tweeën gesplitst door een brede snelweg. De aanleg van de zogenaamde wildviaducten is slechts een pleistertje op de diepe wond die de A-50 in de Veluwe slaat.

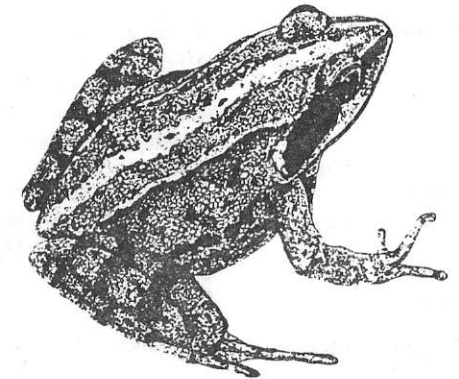
Een inmiddels welbekend symbool van de strijd tussen de natuur en het verkeer vormen de talloze platgewalste kikker- en paddelijken die we in het vroege voorjaar op vele plaatsen in ons land op het natte asfalt gewaar kunnen worden. De onstuitbare drang om zich, juist ontwaakt uit hun winterslaap, op weg te begeven naar hun voortplantingspoelen, dwingt deze dieren zich massaal te laten afslachten wanneer hun trekroute een (drukke) verkeersweg kruist.

De aanblik van deze nachtelijke slachtingen was op vele plaatsen in West-Europa aanleiding voor natuurliefhebbers om padden overzetsdiensten te gaan organiseren. Ook op de Veluwe zijn in de jaren zeventig op diverse plaatsen dergelijke overzetsdiensten in het leven geroepen. Talloze dieren zijn op die manier voor een wisse dood behoeft gebleven. Toch vallen er jaarlijks nog veel slachtoffers onder de amfibieën, maar niet alleen als gevolg van het verkeer. Verzuring van vennen, afvallozing en vervuiling van sloten en poelen en het dempen of dichtgroeien van plassen zijn slechts enkele van de vele bedreigingen waaraan de amfibieën heden ten dage bloot staan.

Ondanks al deze problemen bezit de Veluwe echter nog steeds een interessante amfibieën-rijkdom. Voor de drie kikkersoorten op de Veluwe geldt de bruine kikker als de meest voorkomende soort.

Deze vrij onopvallende kikker is gewoonlijk de eerste die zich meldt in het vroege voorjaar en zet soms haar eieren al af terwijl het ijs op de plassen nog niet gesmolten is. De bruine kikker komt in allerlei typen sloten en plassen voor, variërend van voedselarme heidevennen tot (zeer) voedselrijke sloten en plassen in agrarische en stedelijke gebieden. De groene kikker, die zich pas in mei voortplant, is veel luidruchtiger dan de vorige soort. Dit dier komt ook nog steeds vrij algemeen voor, maar is beperkt tot de meer voedselrijke wateren. Bovendien lijkt deze soort steeds vaker voor te komen in stedelijke gebieden. De veel zeldzamere heikikker is ook een vroege soort, die zich reeds in maart voortplant. Het verspreidingsgebied van deze amfibieën-soort is beperkt tot de voedselarme heidevennen. Naast het feit dat dit biotoop zeldzaam is mogen we helaas verwachten dat door verzuring van de vennen de heikikker in de toekomst nog verder achteruit zal gaan.

Van de drie soorten padden op de Veluwe is de gewone pad de meest algemene soort. Evenals de bruine kikker leeft deze soort in een groot aantal verschillende biotopen. De traagheid waarmee de gewone pad zich voortbeweegt, is er de oorzaak van dat juist onder deze soort de grote aantallen verkeersslachtoffers vallen. De rugstreeppad is zowel sneller als veel luidruchtiger dan de gewone pad. Het dier plant zich iets later voort dan de gewone pad, meestal in april/mei en wordt daarbij voornamelijk aangetroffen in ondiepe, 's-zomers droogvallende slootjes en poelen. De rugstreeppad komt op de Veluwe vooral voor in heide en in het rivierkleilandschap. Het aantal waarnemingen van deze soort is slechts gering. Nog zeldzamer is de knoflookpad, een verborgen levende, bijzonder goed gravende paddesoort die in onze omgeving slechts bekend is van een gering aantal plaatsen op de grens van het rivierkleilandschap en het dekzandgebied.

bruine kikker (*rana temporaria*)

Ook de kleine watersalamander en de kamsalamander komen nog steeds in de Veluwe wateren voor. Vooral de laatstgenoemde soort, die voorkomt in voedselrijke plassen in bosgebieden, is bij ons vrij zeldzaam. De kleine watersalamander komt gelukkig nog vrij algemeen voor op de Veluwe. Uit de verspreidingsgegevens van deze soort blijkt dat ze niet uitgesproken selectief is in haar biotoopkeuze. Zo is de kleine watersalamander aangetroffen in voedselarme heidevennen, voedselrijkere poelen en plassen in bosgebieden en in zeer voedselrijke sloten in landbouwgebieden. In stedelijke gebieden komt de kleine watersalamander maar weinig voor.

De Werkgroep Amfibieën Stedendriehoek (WAS) zet zich sinds 1983 in voor het behoud van de herpetofauna op de Oost-Veluwe. Naast overzetsacties en presentaties in de vorm van lezingen en tentoonstellingen verricht de werkgroep ook inventariserend werk op de Veluwe. Het doel, het behoud van de herpetofauna, mag ongetwijfeld beschouwd worden als een belangrijk aspect in het licht van het behoud van het dierenleven op de Veluwe.

JAARPROGRAMMA 1987

Ook dit jaar organiseren we weer van alles voor onze donateurs. Deelname aan alle activiteiten gratis met een introducté, behoudens toegangskarten voor terreinen.

Doe mee en geef u op !!!

- 21 februari : Dia-lezing door P. Heins
Onderwerp: Reebruine ogen. Aanvang 14.00 uur.
De lezing wordt gehouden in motel De Cantharel in Ugchelen.
- 18 april : Wildspeurtocht-wandeling. Duur ongeveer 3.00 uur.
Vertrek 18.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Echoput.
- 15 mei : Op de avond van deze dag brengen we een bezoek aan de wildtoren van het Staatswildreservaat. Hier krijgt u deskundige uitleg over het aldaar gevoerde beleid met betrekking tot het wildbeheer. Vertrek 18.15 uur vanaf de parkeerplaats van motel de Cantharel.
- 6 juni : Wildspeurtocht per fiets. In een rustig tempo gaan we een wildrijk gebied verkennen. Hoelang deze tocht duurt hangt een beetje van de deelnemers zelf af, maar in ieder geval 3 uur. Vertrek 7.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de Echoput.
- 27 juni - 30 augustus : Tentoonstelling Acaciahal, zie elders in dit blad.
- 11 juli : Excursie per voet door het Staatswildreservaat. Onderweg wordt uitgebreid ingegaan op het bosbouwbeleid, wat hier is afgestemd op het wildbeheer. Vertrek 9.00 uur vanaf de parkeerplaats van motel de Cantharel.
- 8 augustus : Wildspeurtocht per voet. Duur ongeveer 3 uur, waarbij een zodanig tempo aangehouden wordt dat iedereen mee kan. Vertrek 18.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de Echoput.
- 29 augustus : Excursie in ons "werkbos": Vierhousterbos.
De rentmeester van dit terrein heeft zich bereid verklaard de excursie te leiden. Vertrek 9.00 uur vanaf de VVV te Vierhouten.

- 12 september : Wildspeurtocht per fiets. Duur ongeveer 4 uur. Vertrek 7.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de Echoput.
- 26 september : De bronsttijd van de edelherten is omstreeks deze tijd in volle gang. Via een nachtelijke fietstocht van ongeveer 4 uur willen we proberen u hiervan iets te laten horen. Vertrek 23.00 uur vanaf de parkeerplaats bij de Echoput.
- 21 november : Dia-lezing van P. Heins met als onderwerp: Zwerven over de Veluwe. Aanvang 14.00 uur. Deze dialezing wordt ook weer gehouden in motel de Cantharel.

Deelname voor donateur met 1 introducté gratis voor alle activiteiten !

U wordt verzocht zich van te voren op te geven als u met een van de activiteiten wilt meedoen.

Bij sommige excursies is een toegangskart van het betreffende terrein nodig. U kunt deze dan ter plekke kopen bij de excursieleider(s).

De dialezingen worden gehouden in Motel de Cantharel in Ugchelen bij Apeldoorn gelegen aan de weg Apeldoorn - Hoenderloo.

De Echoput is gelegen aan de oude weg Apeldoorn - Amersfoort, vlakbij de afslag Hoog-Soeren.

Aanmeldingen en verdere informatie bij:

W. Fiets tel.: 055 - 217509

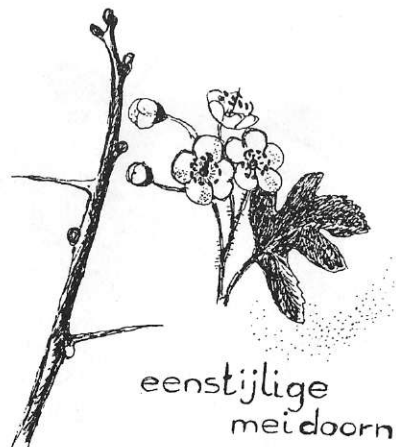
H. Kerksen tel.: 055 - 335993

MEDEDELINGEN

1. Gezien de goede resultaten in 1986 heeft het bestuur besloten om f. 250,00 beschikbaar te stellen voor een onlangs opgerichte Stichting Vrienden van het Natuurhistorisch Museum in Leiden. Zonder dit Museum konden wij onze tentoonstellingen niet houden, vandaar dat wij erg blij zijn met deze nieuwe Stichting.
2. Wist u dat van de totale Nederlandse dassenpopulatie 30 % op de Veluwe voorkomt ? Op een totaal geschat aantal exemplaren van 1200 komt dit neer op ongeveer 360 stuks !!
3. Bij de roodwildtellingen in het voorjaar van 1986 berekende men dat er ongeveer 915 stuks roodwild in de vrije wildbaan voorkwamen. Door aanwas en afschot verwacht men in het voorjaar van 1987 796 stuks roodwild. Onderstaande tabel geeft de totaal aantallen weer.

	hert	hinde	smaldier	kalf	totaal
voorjaarsstand 1986 op basis van tellingen	341	281	101	192	915
zomerstand 1986	446	379	85	313	1223
regulatie 86 / 87	118	103	37	169	427
voorjaarsstand 1987	328	276	48	144	796

WINKELARTIKELEN

Na telefonische afspraak met het secretariaatsadres kunt u aldaar o.a. de navolgende artikelen kopen.

Brochures

Reeën 1	f. 3,00
Reeën 2	f. 3,00
Edelherten nader bekeken	f. 3,00
Nestkasten en Vogelbosjes	f. 7,50

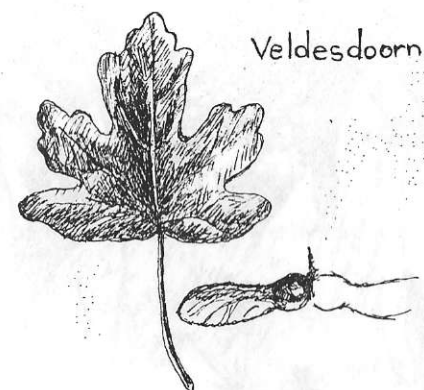
Boeken

Zakgids Vogels	f. 19,90
Bedreigde en karakteristieke vogels in Ned.	f. 22,50
Zicht op de Veluwe (incl. toeristische kaart)	f. 4,95

Kleurenposters

Edelhert	f. 2,00
Hierdense beek (Herfstbos)	f. 2,00
Ooievaar	f. 2,50
Korhaan	f. 2,50
Zomertaling	f. 2,50

DONATEURS KRIJGEN OP VERTOON VAN HUN DONATEURSKAART
OP ALLE WINKELARTIKELEN 10 % KORTING !!

WERVINGSAKTIE NIEUWE DONATEURS

Zoals reeds werd vermeld, hebben zich in de eerste paar maanden ongeveer 70 nieuwe donateurs aangemeld.

Een prachtig begin natuurlijk, maar uiteraard nog lang niet genoeg. Immers, om echt een vuist te kunnen maken tegen alle onheil is een sterke achterban nodig.

Daarom roepen wij iedere donateur op in zijn of haar omgeving weer een donateur te werven. Meer mag natuurlijk ook.

Om dit te stimuleren krijgt iedere donateur die gedurende het jaar 1987 vijf nieuwe donateurs maakt, het boek: zakgids voor vogels van Haymann ter waarde van f 19,90 gratis !!

In deze handig om mee te nemen zakgids kunt u 350 vogelsoorten snel en zeker opzoeken, met maar liefst 1750 kleurenillustraties.

Een standaardwerk in zakformaat. Ook in onze winkel te koop ! Helpt u mee onze Stichting groot te maken ?

Vermeldt u bij uw opgave van een nieuwe donateur wel even uw eigen naam en adres ?

AANMELDINGSFORMULIER NIEUWE DONATEUR

Hierbij geef ik mij op als:

☐ Jeugd donateur (tot 16 jaar)	f. 7,50 per jaar
☐ Gewoon donateur (vanaf 16 jaar)	f. 10,00 per jaar
☐ Donateur voor het leven	f. 250,00

van de STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE

NAAM : .....

ADRES : .....

PSTC/PLAATS : .....

GEB. DATUM : .....

TELEFOON : .....

BEROEP : .....

GIRONUMMER : .....

BANKNUMMER : .....

DEZE DONATEUR WERD OPgegeven DOOR:

NAAM : .....

ADRES : .....

PLAATS : .....

.....

S.V.P. afknippen langs de lijnen en in een voldoende gefrankeerde enveloppe zenden aan:

STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE
p/a Landmetersveld 913
7327 KG APELDOORN

Na ontvangst van uw aanmelding zal u een acceptgiro worden toegezonden.

STICHTING BEHOUD DIERENWERELD VELUWE

DOEL: Bescherming en behoud van alle op de Veluwe voorkomende diersoorten in hun natuurlijke omgeving, met inachtneming van de druk die een biotoop kan verdragen.

BESTUUR:

VOORZITTER	:	D. KRUITBOSCH	TEL. 055 - 41 06 91
SECR./PENN.MEESTER	:	H. KERSSSEN	TEL. 055 - 33 59 93
LID	:	W. FIETS	TEL. 055 - 21 75 09
LID	:	H. GEERAETS	TEL. 055 - 42 19 40

NIEUWE DONATEURS AANMELDEN BIJ
HET SECRETARIAAT: LANDMETERSVELD 913
7327 KG APELDOORN

DONATIES: ONDER 16 JAAR : f 7,50
16 JAAR EN OUDER : f 10,00
VOOR HET LEVEN : f 250,00